

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 240g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 76 lit. g) din
Codul muncii
(*suspendarea contractului individual de muncă în cazul trimiterii
dosarului penal în instanța de judecată (nr.2)*)

CHIȘINĂU

27 februarie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Iulia Vartic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 3 decembrie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 27 februarie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 76 lit. g) din Codul muncii, ridicată de dl avocat Igor Hlopețchi, în interesele nei Lilia Zaiciuc, în dosarul nr. 3-1295/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Gheorghe Mîțu de la Judecătoria Chișinău, sediul central, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Ordinul nr. 81 din 27 februarie 2024, Inspectoratul General al Poliției a suspendat raporturile de serviciu ale nei Lilia Zaiciuc.

4. La 7 martie 2024, dna Lilia Zaiciuc a formulat în fața Judecătoriei Chișinău, sediul central, o acțiune împotriva Inspectoratului General al Poliției, prin care a contestat actul administrativ menționat.

5. Printr-o încheiere¹ din 25 martie 2024, Judecătoria Chișinău a declarat inadmisibilă acțiunea. Nefiind de acord cu această încheiere, dna Lilia Zaiciuc a formulat un recurs în fața Curții de Apel Centru.

6. Printr-o decizie din 6 iunie 2024, Curtea de Apel Centru a anulat încheierea menționată și a trimis cauza la rejudecare în aceeași instanță și de același complet de judecată.²

¹ https://jc.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/4aa1a716-4cc4-404d-8800-d79a4e3b3199

² https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/2348cefe-6fb4-447c-95de-4b34fcbbdb8

7. În cadrul ședinței de rejudecare a cauzei, dl avocat Igor Hlopețchi a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 76 lit. g) din Codul muncii.

8. Printr-o încheiere din 11 noiembrie 2024, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 32

Libertatea opiniei și a exprimării

„(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...].”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

10. Prevederile relevante ale Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28 martie 2003 sunt următoarele:

Articolul 76

Suspendarea contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților

„Contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de:

[...]

g) trimitere în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești;

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul sesizării susține că prevederile contestate sunt imprevizibile și îngreună dreptul la muncă al persoanei. În opinia sa, norma criticată nu prevede un termen maxim pentru suspendarea din funcție a funcționarului public. Lipsa acestor limite îi oferă angajatorului o putere discreționară extinsă.

12. În consecință, autorul menționează că norma contestată este contrară articolelor 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 32 (*libertatea opiniei și a exprimării*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul muncii, ține de competența Curții Constituționale.

15. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, Curtea consideră că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 76 lit. g) din Codul muncii, care stabilește că contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în cazul trimiterii în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de

către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

17. Curtea notează că prevederile contestate în această cauză au constituit anterior obiectul unor sesizări examinate, între altele, în Hotărârea sa nr. 6 din 3 martie 2016. De principiu, verificarea anterioară a constituționalității normelor atacate nu constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al aceluiași prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate (DCC nr. 147 din 15 noiembrie 2022, § 23).

18. În această cauză, deși autorul a invocat articolele 23, 32 și 54 din Constituție, în argumentarea sa, acesta s-a raportat la articolul 43 (*dreptul la muncă și la protecția acesteia*) din Constituție, susținând că prevederea contestată (i) este imprevizibilă și (ii) nu stabilește un termen maxim pentru suspendarea din funcție a funcționarului public.

19. Cu referire la previzibilitatea prevederii contestate, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că, în mod obișnuit, măsura suspendării din funcție pe baza prevederii contestate nu reprezintă o problemă din perspectiva Constituției, fiind precedată de trimiterea în instanța de judecată a dosarului penal privind învinuirea în comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată. Acest motiv reprezintă o situație cu caracter temporar, care face imposibilă desfășurarea activității ori a exercitării funcției (a se vedea HCC nr. 6 din 3 martie 2016, § 82).

20. Curtea a constatat că prevederile articolului 76 lit. g) din Codul muncii au ca scop protejarea interesului public general, prin înlăturarea persoanei dintr-o anumită funcție, în cazul în care aceasta este acuzată de comiterea unei infracțiuni incompatibile cu funcția respectivă, astfel prevenind comiterea unor fapte identice sau consecințele unor asemenea fapte. În plus, prevederile în cauză urmăresc să protejeze prestigiul profesiei și autoritatea instituției în care își desfășoară activitatea salariatul (a se vedea HCC nr. 6 din 3 martie 2016, §§ 83, 85 și 91).

21. Curtea a notat că, potrivit Codului muncii, suspendarea pe baza prevederii contestate nu intervine în mod automat în toate cazurile de trimitere în instanța de judecată a dosarului penal privind învinuirea în comiterea de către salariat a unei infracțiuni. În acest sens, norma contestată prevede suspendarea raporturilor de serviciu doar în situația în care cauza penală este trimisă în instanța de judecată, iar infracțiunea este incompatibilă cu munca prestată (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 6 din 3 martie 2016, § 90).

22. Mai mult, Curtea observă că ordinul autorității publice cu privire la suspendarea din funcție constituie un act administrativ care poate fi contestat pe baza Codului administrativ. Astfel, funcționarul public poate pune în discuție dacă suspendarea sa din funcție pe baza articolului contestat este precedată de trimiterea în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată. Prin urmare, există garanții împotriva unui eventual arbitrar din partea autorității publice.

23. Așadar, în Hotărârea sa nr. 6 din 3 martie 2016, Curtea Constituțională a constatat că articolul 76 lit. g) din Codul muncii este conform cu articolele 43 și 54 din Constituție, recunoscând constituționalitatea acestuia (a se vedea § 92 și pct. 3 din Dispozitivul Hotărârii).

24. Cu referire la capătul sesizării care pretinde lipsa unui termen maxim pentru suspendarea din funcție a funcționarului public, Curtea reține următoarele. Deși prevederea contestată nu stabilește, în mod expres, un termen maxim pentru suspendarea contractului individual de muncă al funcționarului public, durata sa exactă poate fi determinată prin raportare la textul articolului 76 lit. g) din Cod, care prevede o condiție ulterioară reprezentată de pronunțarea unei decizii definitive în cauza penală și care conduce, potrivit textului normei, la încetarea suspendării. Astfel, măsura suspendării din funcție pe baza normei contestate se dispune până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 148 din 21 noiembrie 2024, § 24).

25. Prin urmare, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 76 lit. g) din Codul muncii este una repetată și, de vreme ce nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele Hotărârii nr. 6 din 3 martie 2016 sunt aplicabile și în aceasta cauză.

26. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 76 lit. g) din Codul muncii, ridicată de dl avocat Igor Hlopețchi, în interesele dnei Lilia Zaiuc, în dosarul nr. 3-1295/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 27 februarie 2025

DCC nr. 31

Dosarul nr. 240g/2024